

Čeští králové z rodu Lucemburků

(období let 1310–1437)

Poslední Přemyslovec Václav III. zemřel bez potomků, a proto v Českém království nastalo období dohadovár a bojů o to, kdo bude vládnout. Nakonec se česká šlechta rozhodla hledat nového panovníka, a tedy i nov vládnoucí rod za hranicemi země. Zvolili si krále Jana Lucemburského, kterého oženili s Eliškou Přemyslovnou dcerou Václava II. a sestrou Václava III.

Jan Lucemburský (vládl 1310–1346)

Jan Lucemburský byl tedy korunován českým králem a polským králem a vládl i v Lucembursku.

Přezdívalo se mu „král cizinec“ – v českých zemích moc nepobýval a ani se o ně nestaral. Také měl spory s českými šlechtici, kteří ho nechtěli poslouchat.

Byl ale dobrý bojovník a diplomat. K Českému království připojil i nová území (například Slezsko).

Padl v bitvě u Kresčaku ve Francii.

Karel IV. (vládl 1346–1378)

Narodil se v roce 1316 a byl nejstarší syn Jana Lucemburského a Elišky Přemyslovny. Původně se jmenoval Václav, pak přijal jméno svého kmotra a strýce, francouzského krále Karla; byl totiž od sedmi let vychováván na královském dvoře ve Francii.

Do Českého království se vrátil jako sedmnáctiletý, nejprve se staral jen o Moravu a pak vládl v celém království spolu se svým otcem.

Je naším nejvýznamnějším panovníkem – doba jeho vlády byla dobou míru a hospodářského a kulturního rozkvětu.

Karel IV. Byl významným politikem i v rámci Evropy – byl **korunován císařem Svaté říše římské (římským císařem)**, což znamenalo, že vládl velké části Evropy. Jako římský císař za své sídelní město určil Prahu, takže se Praha stala centrem Evropy.

Karel IV. byl velmi vzdělaný muž – nejen že uměl číst a psát, také mluvil pěti jazyky. Podporoval psaní kronik, sám napsal svůj vlastní životopis.

Roku 1348 založil **univerzitu v Praze** – byla to první univerzita ve střední Evropě. Na tuto univerzitu přicházeli učitelé i studenti ze zahraničí a byla vzorem pro zakládání univerzit v okolních zemích.

Aby zdůraznil význam českého státu, nechal zhotovit **svatováclavskou korunu**, kterou pak byli korunováni čeští králové, a nechal sepsat přesný postup, jak má korunovace českého krále i královny probíhat.

Kromě českých zemí Karel IV. vládl i na území dnešního Německa, Rakouska, Švýcarska, Nizozemí, Belgie, Lucemburska, Slovinska, v části dnešního Polska, Itálie, Francie a Dánska.